

FYODOR DOSTOYEVSKI

YUFKA YÜREK

ÇEVİREN
Sabri Gürses

KÂĞIT KİTAPLAR

FYODOR MİHAYLOVIÇ DOSTOYEVSKİ 1821'de Moskova'da doğdu. İlk romanı *İnsancıklar* (1846), dönemin ünlü eleştirmeni Belinski'den büyük övgü aldı. Hemen ardından *İkiz* (1846), *Ev Sahibesi* (1847), *Beyaz Gece* (1848) ve *Yufka Yürek'i* (1848) yayımlandı. *Netoçka Nezvanova* (1849) adlı romanı yayımlandıktan sonra devlet düzenini yıkmaya çalıştığı gerekçeyle tutuklandı; ölüm cezası, Sibiry'a'da dört yıl ağır hapis cezasına çevrildi. Serbest bırakıldıktan sonra *Amcanın Düşü* (1859) adlı kitabını çıkardı. *Stepaņçikovo Köyü* (1859), *Ölümler Evinden Anılar* (1861-1862) ve *Ezilenler* (1861), eleştirmenlerin tepkilerine hedef olmasına karşın okurlarca beğenildi. 1862 yazında çıktığı bir Avrupa gezisi, beraberinde *Batı Batı Dedikleri: Yaz İzlenimleri Üzerine Kış Notları* (1863) adlı ünlü makalesini getirdi. Rusya'ya dönünce kardeşiyle *Epoha* adlı bir dergi çıkardı ve derginin ilk sayısında *Yeraltından Notlar* (1864) romanı tefrika edilmeye başladı. Hayatında bir talihsizlik dizisi başladı, karısını ve kardeşini kaybettikten sonra dergi kapandı. Alacaklılarının tehditleri üzerine, bir yayıncıdan aldığı borçla Avrupa'ya kaçtı. *Suç ve Ceza'yı* (1866) yazmaya başladı ve onun için aldığı avansla Rusya'ya döndü. Önce *Kumarbaz* (1866) adlı romanını yayımlandı. Aynı yıl tamamladığı *Suç ve Ceza*, eleştirmenleri ve okurları hemen büyüledi. İkinci başyapıtı *Budala'yı* 1870'te *Ebedi Koca*, 1872'de *Ecinniler*, 1875'te *Delikanlı* izledi. *Karamazov Kardeşler'i* (1879-1880) yazmaya başladığında, artık ülke çapında tanınan ünlü bir yazardı. Dostoyevski bu arada, Grajdanın'e yazdığı "Bir Yazarın Günlüğü" (1873-1881) başlıklı köşe yazılarını, 1876-1877 yılları arasında aylık bir yayın olarak çıkardı. 1881'de Petersburg'da öldü.

SABRİ GÜRSES 1972'de İstanbul'da doğdu. 1989'da Akademi Kitabevi Şiir Başarı Ödülü'nü aldı; aynı yıl Nişantaşı Anadolu Lisesi'nden mezun oldu. 1991'de Milliyet Sanat Aşk Öyküleri Yarışması'nda Başarı Ödülü aldı. *Gereksinimler, Elde Edemeyişler ve İlerlemeler* (şiir, 1990); *Unutulmuş Ay Altında* (1992); *Boşvermişler: Bir Bilimkurgu Üçlemesi* (1995); *Sevişme* (1996) adlı kitapları yayımlandı. 1999'da İÜ Rus Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun oldu. Yüksek lisansını İÜ Çeviribilim Bölümü'nde "Vladimir Nabokov'un Eugenie Onegin Çevirisi ve Türkçe Onegin Çevirileri" başlıklı teziyle yaptı. 1999'dan beri İngilizceden, 2000'den beri Rusçadan kitap çevirisi yapıyor. İngilizceden Joseph Campbell, Jonathan Lethem, John Smolens, Shusha Guppy, Don DeLillo, William Guthrie, Werner Sombart, Kim Stanley Robinson, Fredric Jameson, Slavoj Žižek, Karel Čapek; Rusçadan F.M. Dostoyevski, İ.S. Turgenyev, A.S. Puşkin, İvan Gonçarov, Mihail Bahtin, Yuri Lotman, Sultan Galiyev, Andrey Bely, Yuri Oleşa çevirileri bulunmaktadır.

Bir çatının altında, dördüncü katlardan birindeki bir dairede, iki genç meslektaş, Arkadiy İvanoviç Nefedeviç ile Vasya Şumkov yaşıyordu... Yazar, elbette, okura neden bir kahramanın adının tam olarak, diğerinise Vasya diye, küçük ismiyle anıldığını; en azından bu tür bir ifadenin edepsizce ve biraz da laubali sayılmaması için, açıklamayı gerekli görüyor. Ama bunun için öncelikle hem rütbe, hem yıl, hem unvan, hem meslek, ve dahası, oyuncuların karakterlerini de açıklamak ve tasvir etmek gerekiyor; ama öykülerine böyle başlayan bir sürü yazar olduğu için, bu hikâyenin yazarı, sırf bu yüzden, yani onlara benzemek için (bazılarının dediği gibi, belki de sınırsız kendini beğenmişliğinden) doğruca olayla başlamaya karar verdi. Bu girizgâhı bitirip başlıyor.

Yılbaşının arifesi, akşamleyin saat altıda, Şumkov eve döndü. Yatakta yatan Arkadiy İvanoviç uyandı ve gözlerini aralayıp misafirini izlemeye başladı. Gelenin tertemiz bir yeleklik giymiş olan, çok sevgili arkadaşı olduğunu gördü. Bu, elbette şaşırttı onu. "Bu şekilde nereye gitmiş Vasya? Zaten evde de yemek yemedi!" Şumkov bu arada mumu yakmıştı ve Arkadiy İvanoviç hemen, onun kendisini farkında olmadan yapmış gibi uyandırmaya hazırlandığını anladı. Gerçekten de, Vasya iki kez öksürdü, iki kez odada dolandı ve sonunda, kesinlikle tesadüfen, sobanın yanında, bir köşede doldurduğu piposunu elinden düşürdü. Arkadiy İvanoviç kendi kendine gülmeye başladı.

“Vasya, yeter kurnazlık ettiğin!” dedi.

“Arkaşa, uyumuyor musun?”

“Doğrusu, söylemem zor herhalde; sanki uyumuyorum gibi geliyor.”

“Ah, Arkaşa! Merhaba, güvercinim! Haydi, kardeş! Haydi, kardeş!.. Sana neler anlatacağım, bilemezsin!”

“Kesinlikle bilmiyorum; gelsene buraya.”

Vasya, sanki bunu bekliyormuş gibi, Arkadiy İvanoviç’in bir hainlik yapacağını akıl etmeden, hemen yaklaştı. Diğeri kırır gibi onun kolunu yakaladı, büktü ve kurbanını deyim yerindeyse, “boğmaya” başladı ki bu neşeli Arkadiy İvanoviç’e büyük bir mutluluk veriyor gibiydi.

“Yakalandın!” diye haykırdı. “Yakalandın!”

“Arkaşa Arkaşa, ne yapıyorsun? Bırak, Tanrı aşkına, bırak, frakım kirleniyor!..”

“Boşver; frak neye gerek? Neden sen böyle kolay kanıyorsun, kolunu kaptırıyorsun? Söyle bakalım, nereye gittin, nerede yemek yedin?”

4 “Arkaşa, Tanrı aşkına, yeter!”

“Nerede yemek yedin?”

“Ben de sana bunu anlatmak istiyordum.”

“Anlat öyleyse.”

“Bırak önce.”

“Olmaz öyle, bırakmam, yoksa anlatmazsın!”

“Arkaşa Arkaşa! Anlasana, olmaz zaten, kesinlikle olmaz!” diye haykırdı güçsüz Vasya, hasmının güçlü pençesinden kurtulmaya çalışarak. “Yani birtakım konular var!..”

“Ne gibi konular?”

“Böyle bir durumda anlatmaya kalkıştığında kıymetini kaybeden konular, olmaz böyle, gülünç kaçır; ama bu iş hiç gülünç değil, önemli bir iş.”

“Bak sen, önemliymiş! Uyduruyorsun! Sen bana beni güldürecek bir şeyler anlat, öyle anlat; önemli bir şey istemem; sen nasıl arkadaşsın böyle? Söyle bakalım bana, sen ne zaman arkadaş olacaksın? Ha?”

“Arkaşa, Tanrı aşkına, olmaz!”

“Ben de dinlemem öyleyse...”

“Ama Arkaşa!” diye başladı Vasya, yatağın yanına yatıp sözlerine olabildiğince çok önemliymiş havası vermeye çalışarak. “Arkaşa! Ben, lütfen, anlatacağım; sadece...”

“Ee!..”

“Ee’si, ben nişanlandım!”

Arkadiy İvanoviç daha başka bir şey söylemeyip kalktı, sessizce, hiç de kısa biri olmayan, hatta güçsüz ama çok uzun boylu biri olan Vasya’yı bebek gibi kollarının arasına aldı ve onu odanın içinde bir köşeden diğerine, sanki uyutmaya çalışıyormuş gibi sallayarak gezdirmeye başladı.

“Bak sen şu işe, bizim kundaklı kalkmış nişanlanmış,” dedi. Ama Vasya’nın kollarında öylece yattığını, tek kelime etmediğini görünce düşünceye daldı ve şakasının fazla ileri gittiğini anladı; onu odanın ortasına bıraktı ve en içten, dostane tavrıyla yanağından öptü.

“Vasya, kızmadın ya?”

“Arkaşa, dinle...”

“Yani, yılbaşı diye.”

“Tamam, önemli değil; ama niye böyle delice, kaçıkça davranıyorsun? Sana kaç kere söyledim: Arkaşa, Tanrı aşkına, canımı yakma, kesinlikle canımı yakma!”

“Gücenmedin değil mi?”

“Tamam, önemli değil; ben hiç gücenir miyim! Ama canımı sıktın, anlıyor musun!”

“Canını mı sıktım? Nasıl?”

“Sana bir dostumsun diye, samimiyetle geldim, sana kalbimi açmak, mutluluğumu anlatmak için...”

“Ne mutluluğu? Neden bahsediyorsun sen?”

“Ya, evleniyorum işte!” diye yanıt verdi Vasya sıkıntıyla, çünkü gerçekten biraz kızmıştı.

“Sen! Sen evleniyorsun! Doğru mu bu?” diye haykırdı iyilikle Arkaşa. “Hayır hayır... bu da ne? Hem böyle diyorsun, hem gözyaşı döküyorsun! Vasya, Vasyacığım, yavrum benim, yeter! Gerçekten, ne oluyor?” ve Arkadiy İvanoviç onu tekrar kucakladı.

“Peki, anlıyor musun, şimdi nereden geldim?” dedi Vasya. “Sen zaten iyi yüreklisin, dostsun, bunu biliyorum. Sana

“Slaboye serdtse”, Fyodor Dostoyevski

© 2011, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: *Yufka Yürek: Sürgün Öncesi Öyküler* içinde, 2011
Kâğıt Kitaplar dizisinde 1. basım: Kasım 2017, İstanbul
Bu kitabın 1. baskısı 1000 adet yapılmıştır.

Dizi Editörü: FARUK DUMAN

Kitap ve Kapak Tasarımı: UTKU LOMLU, LOM CREATIVE

Mizanpaj Uygulama: BAHAR KURU YEREK

Baskı: TÜRKMENLER MATBAACILIK REKLAM SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. No: 16-18 Topkapı, İstanbul
Sertifika No: 12584

ISBN: 978-975-07-3629-2

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750736292 | yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

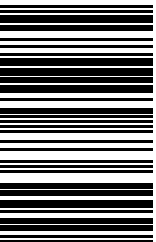
FYODOR DOSTOYEVSKİ

YUFKA YÜREK

*AH, TANRIM, daha iyi bir bereyi nereden bulacaksınız?
Bu en iyisi! Daha iyisini nereden bulacaksınız? Cidden
söylüyorum! Dahası, bu durum karşısında biraz
hoşnutsuzluk bile duyuyorum, hatta sevenlerin bu
nankörlüğüne karşı öfkeleniyorum. Yani, baksanıza,
baylar bayanlar, baksanıza, bu sevda beresinden daha iyisi
mümkün mü! Bakınız... Ama hayır, hayır, bu şarkılarım
boşuna; hepsi benim sözüme geldi artık; bu anlık bir
yanılma, bulanıklık, ateşli duygu ânıydı; onları affetmeye
hazırım doğrusu... Ama yine de bakınız... bu bereyle ilgili
söylediklerimi mazur göreceksiniz, baylar bayanlar: tül den
hafif, geniş, kiraz rengi bir kurdele, dantellerle kaplı, tülle
fistonun arasından ve arkasından geniş, uzun iki kurdele
daha uzanıyor; enseye, boyna
düşecekler biraz...*

* * *

5 TL
KDV DAHİL

ISBN : 978-975-07-3629-2